

"...nincsen üdvösség senki másban..." /ApCsel 4, 12/

JÉZUS KRISZTUS ISTEN FIA MEGVÁLTÓ

2012. Pünkösd

AZ MCSSZ ICHTHÜSZ KÖZÖSSÉGÉNEK LAPJA

XVIII. évf., 2. szám

Dzsida Jenő – Csokonai sírjánál

„A Reményhez” című Csokonai-vers dallamára éneklí másfélmillió zarándok.

Hol bolyong a lelked,
szólj, Csokonai
Szólitnak a lelked
bús rokonai,
szólitnak, keresnek,
hívnak epedőn,
ődöngvén a keshedt
ódon temetőn.
Vén fejfák közt vánszorogva,
Erdélyből jövőn,
vágynak állni szívszorongva
sírhalmod tövén,
állni hajtott fővel
mozdulatlanul,
írott néma kővel
szólni szótlannul.

Megmozdul a szellő,
porladt rokonok
melléből lehellő, -
zizeg a homok,

zizegnek a lombok
és amerre látsz,
hajladozva bólog,
reszket az akác.
Bú a szívben, könny a
szemben.
Hirdeti a kő:
Itt született Debrecenben
s itt pihent meg ő,
Hatvan utca-végén
fekhelye vagyon,
teste régesrégen
homok, dudva, gyom.

Minden ismerősid
rád támadtanak,
rád döltek az ősi
kollégyom-falak,
zargatták a költőt
morc professzorok,

átkokat üvöltött
mindenegy torok.
Te meg mentél, vándoroltál,
száműzött szegény
s veled ment az ősi oltár
veled ment a fény.
Bakony-erdőn ágyat
múzsakéz vetett
s békötözte lágyan
sebhedt szívedet.

Ám a tiszta hűség
tovább megmarad
mint a keserűség
s a kemény harag. -
Mint eb, kit a gyatra
gazda elzavart,
fordul alkonyatra,
megtért, hazatart,
Te is mentél széllel szembe,
árnyad egyre nőtt,

Gyertek a Centenáriumi Vízitúrára (15-16. old.)

viisszatértél Debrecenbe
a halál előtt,
itt hulltál romokba,
mikor este lett
s rejtéd hűs homokba
lázás testedet.

Merre leng a lelked?
- szólj, Csokonai!
Szólítanak a lelked
dúlt rokonai,
űzöttek, bolyongók,
megvert magyarok,
kikre ordas gondok
szája agyargó,
sírodat, mint dús, nagy
asztalt,
ülök körbe, lásd:
akit senki sem vigasztalt,
adj vigasztalást!
Etesd meg ebéddel,
adj hit-falatot,
itass meg igéddel,
bölcs magyar halott!

Meglendül a szellő,
szólva száll a szél,
sírokból lehellő
légáram beszél,
leng, suhogva hajlik,
borzong, merre látsz,
tengerként morajlik,
zsong ezer akác.
Halk sírással felidézett
hangok zengenek.
Mily káprázat! Mily igézet!
Végigrengenek
a sírok idővert
korhadt csonkjai,
zúg a temetőkert,
szól Csokonai:

"Halld beszédem imhol.
Hazád az a föld

akkor is, ha gyilkos
és ha már megölt
és ha házad, ólad
füstölő romok
s fut a föld alólad,
mint futóhomok.
Nézd, Debrecen porhomokja
futna szerteszt,
de akácok marka fogja,
tartja a kezét,
ölelik, csittitják
izmos és kerek
karjukkal, szorítják
szívós gyökerek.

Halld: a tiszta hűség
tovább megmarad,
mint a keserűség
s a kemény harag.
Míg a földön csúszol
s napnyugtáig érsz,
százszor elbucsúzol,
százszor visszatérsz.
Lehet, földed úgy ereszt el,
mint gaz mostoha,
de ha egyszer belefekszel,
nem dob ki soha,
mikor ágyat vet majd
s végkép befogad,
szíjas gyökeret hajt
csontod és fogad.

Menj haza akácul
s ha nyugonni tér
tested és aláhull,
légy te a gyökér,
holtak itt is, ott is,
több már el se fér,
millió halott és
milliárd gyökér.
Vezekel az ősi vétek
ősi föld alatt.
Holt karokkal öleljétek,
míg el nem szalad,

szőjétek keményen
újra át meg át
s megkötött fővényen
játsszik unokád."

Elhallgat a szózat.
Egy bozontos ág,
egy fűszál se borzad.
Méla némaság.
Csak bent zsong a szoltár:
Hálánk csókjai
illetnek, hogy szóljál,
jó Csokonai!
Vándorbotunk, régi jussunk,
vígý a homokon
Induljunk, hogy hazajussunk!
Ég veled, rokon!
Béborult a hűs ég,
hűs esője sír.
Hazahív a hűség
s otthonunk a sír.

"A Mester itt van és hív téged" (Jn 11,28)

„...hogy a cserkészek között is igaz megértés legyen.”

Olvasandó: ApCsel. 2,1-21.

Információáradatban és médiás hangzavarban él korunk embere. A nagyvárosi járműveken füldugós emberek réveteg tekintettel néznek a semmibe és nem halanak semmit ami körülöttük zajlik. Távoli világba menekülnek saját jelenük előtt. Nagy a zűrzavar, sok a beszéd. Olykor azt érezzük, hogy kínaiul szólnunk egymáshoz, hiszen olyan idegenül hangzanak a gondolataink. Sok mindent értünk, de mégsem igazán. A régen egyszerű és világos értékeket, komplikált, zavaros ötletek váltják fel. Eluralkodik lassan az az őskáosz, amit bábeli zűrzavarnak nevezünk. Lehet, hogy az ok is ugyanaz, mint akkor. Az Isten nem hagyja, hogy gőgös mindentudással Őt a trónjától megfosszuk. Összezavarodott a kommunikációnk. Szinte tolmács kell a beszélgetéseinkhez. Olykor a cserkészek közötti beszélgetések.

Pünkösdkor viszont éppen az ellenkezője történt. A tanítványok azt is megértették a szél zúgásából, amit szavakkal olyan nehéz kifejezni. Beszédük, pedig még azok számára is érthetővé vált, akik nyelvüket nem érthették. Megérették a Szentlélek jelenlétét és ettől úgy tudtak megszólalni, hogy anyanyelvükön hallották őket azok, akik egyébként nem érthették volna őket. Ez a csoda abban áll, hogy az engedelmes lelkű Krisztust hívó embereknek van egy közös „anyjuk”, az Anyaszentegyház, s annak titokzatos közössége, amelybe a Szentlélek hív és tart meg bennünket. Akik az Atyaisten és az Anyaszentegyház gyermekei, azok félszavakból is, sőt idegenül hangzó szavakból is értik egymást. Így vagyunk ezzel? S ha nem, vajon miért nem? Miért nem teljesül mindig a 4. cserkésztvény.

A válasz ugyan az mint az emberi családok esetében. Azok a gyermekek, akik igazán nem tisztelik, és nem szeretik apjukat, anyjukat azok előbb utóbb egymással is konfliktusba kerülne. Hiába beszélük ugyanazt a nyelvet, nem tudják megérteni egymást. Megbékélés és megértés csak akkor lesz közöttük, ha megbékélnek szüleikkel. Ez jó esetben a szülők életében megtörténik, de történhet azután is, vagy örökre elmaradhat. Az emberek között, a cserkészek között is pedig nem attól lesz megértés, ha nyelveket tanulnak, vagy ha újabb és újabb modern technikával gyűjtenek újabb és újabb ismereteket, hanem akkor, ha Atyjuknak ismerik el az Istent és Anyjuknak az Anyaszentegyházat.

Ez a titokzatos közösség született meg az első Pünkösöd alkalmával. Az idei Pünkösöd ebbe a közösségbe hív azért, hogy értsük Krisztus áldozatát, aki a cserkésznek is ura és azért, hogy a cserkészek között igaz, megértés legyen.

Dr. Bóna Zoltán cst.

“Állíts magadnak jelzőoszlopokat” (Jer 30,21)

Szomorú emlékeim a magyar cserkészzet újraindulásáról

1988 után jött a rendszerváltás csak úgy a kertek alatt finoman és udvariasan. Igen, úgy ahogy írtam, mert mind többet el akartak lopni a lelkesedésből és mind többet át akartak csempészni az avas szemléletből. Ez nálunk Magyarországon sikerült az illetékeseknek a legjobban. Antall József is megmondta, hogy „Uraim, ha többet akartak, miért nem csináltak forradalmat?”

A hurraóptimizmusról itt nem akarok írni, mert azt már sokan megírták. Ezek: a gázgyári megbeszélések, Múzeum Kávéházi találkozók, a Jurta Színházi Gyűlés és több más hasonló rendezvény. Én inkább az árnyas oldalról beszélnék, ami a mai napig is hatással van a cserkészetünkre.

Hamarosan létrejöttek az „országos” szervezetek, mint a Magyar Cserkészszövetség, a Magyar Cserkészcsapatok Szövetsége, a Cserkészfiúk és Cserkészlányok Szövetsége és több más országosnak nevezett szervezet. A legtöbbször igazán köze sem volt a cserkészethez, csak az állami támogatások felvételére igyekeztek.

Néhányunkat elsősorban a Magyar Cserkészcsapatok Szövetsége érdekelt, mivel ennek vezetője kereste meg Bodnár Attilát, Laurenszky Ernőt és jómagamat is a 15. sz. Bethlen Gábor Cserkészcsapat valamikori cserkészeit, hogy ő egy református cserkészszövetséget akar létrehozni. Később úgy helyesbített, hogy ő egy protestáns cserkészterületet szervez. Hasonlóan jártak el más volt cserkészekkel is. Naivan hittünk Papp Emilnek és nagy lelkesedéssel akartunk nekifogni a munkának. Én a 6. sz. és a 15. sz. cserkészcsapatok újjáalakulását szorgalmaztam. Ez a szándékom csak mind jobban kitolódott, mert Papp Emil ügyvezetőtől és Bodolay Géza elnököktől azt a feladatot kaptam, hogy a szövetség 100. számú cserkészcsapatát szervezhetem meg a Kálvin tér 9. sz. alatti székhellyel. Ez 1991. X. 19-re sikerült is. 6 kiscserkész, illetve farkaskölyök ígéretpróbát tett. 1992. június 5-7 között Tahiban részt vettünk a XXXIII. Ichthüs táborban. A kiscserkészek fogadalomtétele itt történt meg. 1992. július 1-14 között a Dr. Szilassy Aladár emléktáborban vettünk részt Belpátfalván. Itt több külföldi cserkészcsapat is jelen volt. A mi feladatunk az volt, hogy őket megfelelően kiszolgáljuk. Nekünk a skót cserkészek jutottak, akiknek Jan Mackin volt a vezetőjük. Vele ma is levelezek. Még ezen a nyáron meghívott a péceli 118. sz. Ráday Gedeon Cserkészcsapat a Pécelen rendezett táborukba foglalkozásvezetőnek. 1993. augusztus 9-22 között tartottuk a II. Belpátfalvai táborát, amelyet jambori emléktábornak neveztek. Én 3 cserkész-

szel a központi táborhelyen voltam. Itt székelt Papp Emil is, mivel a táborparancsnok a patakon innen létesített tábor. A lakókocsiját nem tudták átvinni a patakon, így közvetlenül a cementgyár mögött táboroztunk. Matics Emil és Kovács Gyula 2-3 km-rel beljebb mentek az erdőbe. De ők is hozzánk hasonlóan a cementgyár üzemi konyhájáról étkeztek. A tábor alatt zászlófelvonás nem volt, mert állítólag valaki ellopta a zászlóinkat. A második napon érkezett egy cserkésztsiszt – akit csak Papp Emil ismert – vele elküldte a gyerekeket egy egynapos túrára. Ennek ellenére csak másnap délelőtt érkeztek haza, mert eltévedtek az erdőben és a faszénégetőknél aludtak. Milyen cserkésztsiszt lehetett az ilyen?

Papp Emillel egyedül maradtunk a táborban, így kibeszélgethettük magunkat cserkészterveiről. Elmondta, hogy ő kollégiumi nevelőtanár volt és kisujjában van a gyereknevelés. Ezt még Karácsony Sándor sem mondta magáról. Elmondta továbbá, hogy a cserkészetet meg akarja tisztítani a vallásosság nyűgétől. A cserkészet és az úttörők „előnyeit” akarja ezzel érvényesíteni. Az egyházakat is ki akarja zárni a kapcsolatrendszerből. Teljes önállóságot akar elérni és az önálló gazdálkodást, továbbá az üzemek támogatását akarja megszerezni. A cementgyárral is tárgyal és jól haladnak a tárgyalással.

Elmondta, hogy a hitoktató feleségét is át akarja nevelni és ezt a nyilvánosság előtt is teszi. Az egész családját ennek megfelelően alakítja át. A felesége is beosztottja, mint a cserkészhelyiségek takarítója, a kisebbik fiát a szövetség volga típusú gépkocsi sofőrjeként alkalmazza. A nagyobbik fia az úttörő ereklýeket értékesíti Bécsben. Ez is jövedelmező vonal. Mint a cserkészcsapatok szövetsége megjelentette „A cserkészvezető” (Aids to Scoutmastership) c. könyvet Baden-Powell munkáját magyar fordításban 1992-ben. De ő ezt is átdolgozta és az utolsó részt – a hazafiságra vonatkozó részt – kihagyta belőle, mert arra nincs szükség, „mivel az internacionalizmus felé haladunk”. A volt öregcserkészeket azzal tartja maga mellett, hogy minden évben „dob valami koncot nekik”, mint pl. a tiszteletbeli törzstiszt rangot, vagy valamilyen kitüntetést. Gyerekekre csak úgy van szükség, hogy belépési nyilatkozatot és fényképet adjanak az igazolványokhoz, mert a támogatást a létszám után kapja az államtól.

Sok minden egyébről beszélgettünk, 5 nap eltelte után, mivel semmi érdemleges nem történt 3 gyerekkel együtt otthagytam a tábor, illetve Papp Emilt. A tábor végeztével rendezett közgyűlésen Matics Emillel együtt bejelentettük kilépésünket a Magyar Cserkészcsapatok Szövetségéből.

Ezek után a 10 gyereket nem lehetett otthagyni. Az összejövelekhez helyet kellett keresni. Először a Kálvin téri református egyházat kerestem fel, mivel a gyerekek hittanórások voltak. De különböző udvarias kifogásokkal elutasítottak. Oka az volt, amit meg is értettem, féltek attól, hogy Papp Emil ateizmusát magammal hozom.

Ezek után a Lónyay u. 4/c. sz. alatt lévő Szentgyörgyi Albertről elnevezett iskolát kerestem fel. Az igazgatónő igen kedvesen fogadott. És az összejövetellek céljára biztosított egy osztálytermet heti egyszeri használatra, azzal a feltétellel, hogy az iskolán belül nem toborozunk cserkészt, mert ott úttörőcsapat működik és ezek után négy tanárnő fizetés kiegészítést kap, mely jelentősen segíti az iskolai oktatók anyagi megbecsülését. Ez volt a cserkészszövetségek közötti időszakunk, amikor sehova nem tartoztunk.

Mivel én a 15. sz. Bethlen Gábor Cserkészcsapatot akartam újjászervezni, felkerestem a Magyar Cserkészszövetséget ezzel az igényemmel. Itt a titkárságon Ormay Tocival találkoztam és átadtam neki kérelmemet. Elolvasás után a következőket mondta: ennek a kérelemnek csak egy akadálya van, hogy nem lehet újjáalakítani, mivel már meg vagyunk alakítva.

Ezután részletesen elmesélte, hogy a Baár-Madas gimnáziumban alakult újjá a csapat, de ekkora a parancsnok már lemondott pozíciójáról. Azt tanácsolta, hogy keressem fel a gimnáziumot, amelyhez vegyem igénybe Somogyi Dezső András segítségét, mint aki az MCSSZ elnöki tanácsadója. Elmondta továbbá, hogy a csapat korábban Svájcban táborozott és 25 főre teljes felszereléssel bírtak: komplett egyenruha, hátizsák, hálózsák, polifoam, sátrak és 25 főre teljes tábori, konyhai és sportfelszerelés.

Ezután felkerestem Somogy Dezső Andrást a lakcímén, Adyligeten. Ő elmondta, hogy úgy tudja, hogy jelenleg nem működik a csapat. Ezért megbeszéltük, hogy felkeressük Arany Jánost, a Baár-Madas gimnázium igazgatóját közösen. Mivel én úgy tudtam, hogy az iskolában működik egy leánycserkészcsapat Dr. Padányi Árpádné sz. Róka Éva vezetésével a 24. sz. Tisza Ilona cserkészcsapat, mely a Magyar Cserkészleány Szövetség tagja. Továbbá Róka Éva a Magyar Cserkészleány Szövetség örökös elnöke is. A csapatnak ma is vannak élő tagjai.

A megbeszélés szerint, időpont kérése után közösen Dezső bá'-val felkerestük a Baár-Madas gimnázium igazgatóját, Arany Jánost. Előadtam kérelmünket, az ő válasza az volt, hogy volt ilyen csapat és tábor, de amíg ő lesz az iskola igazgatója, itt cserkészcsapat nem lesz, de a cserkészotthonból elvihetjük a csapat vagyont képező holmikat. A pedellus kíséretében felkerestük a volt cserkészotthont. A látvány a következő volt: a helyiségben kétoldalt plafonig érő üres polcok papírszemetekkel, az egyik polc sor előtt összeszaggatott napszitta sátormaradvány, egy összetört és szétszerelt gáz-zsámoly és egy gázpalack. Ennyi maradt a 25 fős tábor felszereléséből. Az egyetlen használható gázpalackot elhoztuk, ami ma is megvan a 15. sz. csapat birtokában.

Ezek után foganatosítani kellett a Baár-Madas 15. sz. Cserkészcsapat feloszlását és újabb újjáalakulási kérelmét beadni, melyben semmi anyagi és semmi erkölcsi közösséget nem vállaltunk a fent nevezett csapattal és természetesen a

Cserkészcsapatok Szövetségével sem. Ezek után tudtunk beköltözni a Kálvin téri gyülekezet hittantermeibe.

Matics Emil két csapatával kooperálva, mint azok egyik raja folytattuk a működésünket, míg elérkezett 1994. szeptember 1. amikor a fenntartónk a Lónyay utcai református gimnázium lett és ezzel a ténnyel 23 főre bővült a csapatunk.

Ne gondoljuk azt, hogy csak a mi megalakulásunk volt ilyen bonyolult. Hasonló dolgok voltak más helyeken is. Egyik helyen egy patinás csapatnál 40.000 Ft támogatással nem tudott elszámolni az egyik vezető. A magyar cserkészszövetségeknek érkezett 2 kamion tésztát sajátjaként akart értékesíteni egy tag. Természetesen ezek az előző rendszer emberei voltak, akik befurakodva a cserkészeten belül végezték az aknamunkáikat. A bomlasztásuk igen ügyesen sikerült.

Utóiratként megjegyzem, hogy a katolikus cserkészcsapatoknál jobb volt a helyzet, nálunk az egyházak elzárkóztak a cserkésztől, míg a katolikus egyházak kézbe vették a cserkészlet szervezését. Ezért van nálunk olyan egyházközség is, amely szükségét érzi a fiatalok szervezésének, de megörökölt úttörő szervezetet tart fenn a cserkészlet helyett és ezt anyagilag is támogatja. Hallgatva arról, hogy az úttörők ateista pártifjúsági szervezet, míg a cserkészlet vallásos ifjúsági szervezet és valláserkölcsi alapon áll.

A múlt szomorú emlékeit természetesen feledteti sok szép élményünk mind csapatunkon belül, mind annak határait meghaladóan. Ugyanakkor a szomorúságomat újratermelik azok az élmények, amelyeket olyan gyülekezetekben és olyan egyházi iskolákban szerzek, ahol a cserkészlet és cserkészek támogatására nem sikerül megnyerni a felelős vezetőket.

Dr. Teleki József cst.

Cserkészek a Rovásírás Versenyen

Cserkészek a Magyar Kultúra Napján

„A kisgyermek pedig növekedett, és erősödött lélekben” (Lk 1,80)

Az ICHTHÜSZ Közösség
által kiírt pályázat győztes művének első része.

Ezúton is gratulálunk a győztes Ivasivka Máténak

LISZT FERENC MAGYARSÁGA

*„Hirhedett zenésze a világnak,
Bárhová juss, mindig hű rokon!
Van-e hangod a beteg hazának
A velőket rázó hűrokon?”*

Vörösmarty Mihály: Liszt Ferenchez

*„Vezércsillagom az legyen, hogy Magyarország egykor
büszkén mutathasson rám.” Liszt Ferenc*

Pár esztendővel ezelőtt hozzám jutott egy történelemtudományi könyv, amely a párizsi Sorbonne Egyetem kiadásában látott napvilágot. A kiadvány a tekintélyes múltú és jelenű intézmény történelem szakos hallgatóinak készült. Az egyik fejezet a közép- és keleteurópai országok históriáját tárgyalta, benne Magyarországot is, számunkra eléggé meglepő, megdöbbentő megállapításokkal teletűzdelve. Rögtön a bevezetőből megtudhattam, hogy hazánk a X. és XVI. évszázad között az egész Kárpátmedencét kitöltő királyság, erős állam volt, amely a török hódítás következtében széthullott, majd 1920-ban, eredeti területének szerény töredékén (utalás a trianoni békeparancsra) ugyanilyen országnévvvel újjászerveződött. Hogy közel fél évezreden keresztül hová tűnt a magyar nép, a magyar nemzet, arról hallgatott vagy nem akart tudni a bölcs gall könyvíró. De arra már többször is utalt, hogy a hasonlóan mostoha történelmi körülmények közt vergődő lengyelek, baltiak, csehek, finnek, olaszok, görögök vagy délszlávok – független államiság nélkül is – életben tartották nemzettudatukat, sajátos kultúrájukat, gazdagítva ezzel is az európai értéktárat.

A XV.században, Mátyás király és a Jagellók korában a magyarság összlétszáma nagyjából megegyezett Angliáéval, Franciaországáéval (kb.4 millió), ez a törökök kiűzésének idejére (XVII. század vége) másfél millióyira (!) zsugorodott össze, megdöbbentő ellentétben a közben megnégyszereződött angol és francia lélekszámmal. Példátlan méretű, javarészt a megszálló törökök és csatlósaiak számlájára írható genocidium (népirtás) folyt itt, a Kárpátmedencében, ám „Megfogyva bár, de törve nem...” élt tovább a magyar nemzet, és – legfőképpen szellemiekben – gyarapodott. Sajnos a fentebb jelzett, a magyarságot aláminősítő, torz szemlélet szinte a XIX.századig végigkísérte, meghatározta, mérgezte a nálunk sokkal kedvezőbb sorsú (főleg nyugat-európai) nemzetek tudományos, művészeti mentalitását, közgondolkodását.

Petőfi Sándor, Jókai Mór, Madách Imre, Munkácsy Mihály, Semmelweis Ignác, a két Bolyai, Eötvös Loránd – hogy csupán néhányat említsünk az állítólag megsemmisült magyarság szellemóriásainak gazdag névtárából – és nem utolsósorban Liszt Ferenc nevének megjelenése, munkásságának kontinens-szerte ismertté válása meteorként hasított bele a XIX. századi Európa köztudatába, jóllehet közülük nem egyet a velünk egy államtestben élő német-osztrák nemzethez sorjáztak a tudatosan félreinformált külföldi szerzők, médiumok.

Nem volt ez másként a magyar apától, német-osztrák anyától származó, ám magyarságát mindig tudatosan vállaló, szülőhazájáért haláláig önzetlenül, eredményesen munkálkodó, jelentős áldozatokat hozó Liszt Ferenc (1811. okt. 22 – 1886. júl. 31.) esetében sem. Kétszáz éve született a Sopron megyei Doborjánban, amelyet a trianoni békediktátum Raiding néven Ausztriához (Őrvidék = Burgenland tartomány) csatolt. Családfáját csak dédapjái tudjuk visszavezetni, ám nagyapjáról, Liszt Ádám Győrgyőről már ismert, hogy hegedült, orgonált, kisebb egyházi ének- és zenekart vezetett, rövid ideig tagja volt a nagy osztrák zeneszerző, Joseph Haydn által irányított kismartoni (ma Eisenstadt) Esterházy hercegi zenekarnak. A magyar főnemesi család szolgálatában állott, előbb tanítóként, majd mint gazdasági írnok és intéző. Fia, a nagy Liszt édesapja, Ádám muzsikusként készült, hegedűn, zongorán, gordonkán játszott. Anyagi akadályok miatt azonban zenei képzése félbemaradt, állást kellett vállalnia. Írnokként ide-oda vetődött a hatalmas Esterházy birtokon. Baráti viszonyba került Johann Hummellel, a neves zeneszerzővel, aki Mozart legjelesebb tanítványa, Beethoven közeli barátja, ebben az időben az Esterházy-zenekar karmestere volt.

Doborjánba való kinevezése után feleségül vette a Kremsből származó Anna Lagert. Példás házasságukból születik egyetlen gyermekük. Érthető, hogy a kis Ferenc (Franci) zenei tehetségének gyors kibontakozásában saját, ifjúkori álmait látja újraéledni. A kisfiú abszolút hallása, pompás emlékezőtehetsége, ragyogó manuális képessége és édesapja gondos vezetése együttesen csodaszámba menő haladást eredményezett. Kilenc esztendő, amikor 1820 októberében Sopronban, a kaszinó nagytermében zenekari közreműködéssel lép a közönség elé. A siker óriási, a koncertet előbb Sopronban, majd az akkori magyar koronázó fővárosban, Pozsonyban meg kell ismételni. Fő-fő pártfogója, Esterházy Miklós herceg meghívására népes, elsősorban főnemesekből, rangos zenebarátokból verbuválódott közönség gyűlik össze.

Öt magyar főúr (Amadé, Apponyi, Esterházy, Szapáry és Viczay) magára vállalja továbbképzésének költségeit. A sajtókritikák elragadtatással számolnak be a kis Franci szerepléséről. Emeljük ki ezek közül az egykori Beethoven-növendék, Erkel Ferenc későbbi tanára, Klein Henrik professzor sorait: „A kis művész rendkívüli képessége, valamint a legnehezebb darabok olvasásánál is gyors áttekintése, amelynek segítségével mindent, ami eléje tettek, lapról lejátszott, általános csodálatot keltett és a legnagyobb szerűbb reményekre jogosít.”

Bécsben Karl Czerny (hajdani Beethoven-tanítvány, zongoratanulónak írt nagyszerű etűdjei a mai napig tananyagként szerepelnek a földkerekség szinte valamennyi zeneoktatási intézményében) díjazás nélkül elvállalja tanítását. A 12 éves Lisztet meghallgatásra elviszi az idős Beethovenhez, aki – miután meggyőződik arról, hogy a nagy Mozarthoz hasonló rendkívüli képességű csodagyermek zongorajátékát élvezheti –, homlokon csókolja Francit és ezt mondja:

„Eredj, szerencsés csillagzat alatt születél, mert sokaknak fogsz örömet és boldogságot adni. Ennél nincsen jobb, sem nemesebb!”

Nem sokkal ezután szüleivel az európai zenei élet metropolisába, Párizsba költözik tudásának gyarapítására. Ekkor veti papírra a kis Liszt a következőket:

*„Magyar vagyok s nem tudok nagyobb boldogságot, mint hogy neveltetésem és taníttatásom el-
ső zsenéit Franciaországba való utazásom előtt forró hálám jeléül drága hazámnak tisztelettel föl-
ajánljam...”*

Tehát Bécs után a gyermek Liszt számára a cél: Párizs. A középkortól a második világháborúig gyülekező helye a művészetek és a tudományok legjobbjainak. Főleg a XIX. és a XX. században mindenki oda igyekszik, ott nyer inspirációt, feltöltődést, ha úgy tetszik ihletet. Elegendő talán, ha az elmúlt két évszázad néhány jeles magyarját említjük ezzel kapcsolatban: Munkácsy Mihály, Csontváry Tivadar, Ady Endre, József Attila, Szabó Dezső, Kassák Lajos, Szerb Antal, Dienes Valéria, Illyés Gyula, Egry József, Borsos Miklós vagy Kodály Zoltán és Lajtha László.

Már Liszt életében, de főként halála és még inkább a trianoni békediktátum után szinte a legutóbbi időkig a németek, osztrákok igyekeztek elvitatni tőlünk személyét, művészetét. Rangos németországi zenei lexikon 1933-ban még n é m e t zongoristának, zeneszerzőnek, karmesternek állítja be őt. Harminc évvel később ugyanez az enciklopédia újabb kiadásában már „engedményt tesz”: Német-m a g y a r művészként mutatja be Lisztet. Bajorországi (Bayreuth) nyughelyén csupán néhány év óta olvasható m a g y a r u l is a róla szóló méltatás. Nem csekély örömünkre 2011 tavaszán a Kocsis Zoltán vezette, a Vatikán Államban koncertező Nemzeti Filharmónia ének- és zenekara Liszt-hangversenye után XVI. Benedek pápa (előzőleg Joseph Ratzinger német bíboros) „az egyik legjelentősebb m a g y a r komponistaként” méltatta Liszt Ferencünket. Valójában melyik nemzethez is tartozott a magyar apától, osztrák anyától származó Liszt Ferenc? Milyen tényezők döntik el ezt a kérdést?

1. Szóbeli, írásos megnyilatkozásaiban következetesen mindig magyarnak vallotta magát, annak ellenére, hogy hazája nyelvét nem beszélte, ám szerény mértékben értette, legszívesebben a franciát használta. Idős korában, amikor az általa és Erkel Ferenc által alapított budapesti Zeneakadémián tanított, magyar nyelvről vett egy szerzetestanártól. De abban a korban egy ország nyelvének nemtudása távolról sem jelentette, hogy az illető ezzel kizárja magát nemzete közösségéből. Az ország legrangosabb földesurainak, az Esterházy hercegeknek udvarában német szó járt, „a legnagyobb magyar”, a Bécsben született gróf Széchenyi István csupán idősebb korában tanult meg j ó l magyarul. A XIX. század „harmadik nagy magyar zeneszerzője”, a német születésű Mosonyi Mihály (eredetileg Michael G.Brand) 30 éves korában fogott neki az alaposabb magyar nyelvtanulásnak, hogy aztán magyar történelmi operái, más nemzeti tartalmú zeneműveinek megalkotása mellett 45 esztendősen az első magyar zenei szaklap, a Zenészeti Lapok főmunkatársává váljék. Ugyanő írja meg Liszt fölkérésére az Esztergomi mise Offertorium és Graduale tételeit.

Liszt élete alkonyán a következőket írta: „Bizonytalán megengedik nekem, hogy a magyar nyelvnek sajnálatos nem tudásától eltekintve, én születésemtől síromig szívemben és gondolataimban m a g y a r maradjak...”

Francia anyától született három gyermekét m a g y a r állampolgárként anyakönyvezette, külföldi koncertjeire m a g y a r útlevelel utazott.

2. Alkotásainak tekintélyes hányada magyar kötődésű: Esztergomi-, Szekszárdi-, Magyar koronázási mise, Szent Erzsébet legendája – oratórium, az aradi vértanú honvéd főtiszteket és Batthyány Lajos kormányfőt gyászoló Funéailles, Magyar rapszodiák, Magyar fantázia, Magyar történelmi arcképek, Csárdások zongorára, Szózat-Hymnus fantázia, Hungaria – szimfonikus költemény, A magyarok Istene stb. A XIX.század magyar zenei anyanyelvét, a verbunkost számos – nem csupán magyar vonatkozású! – művében gyakran idézi, így legjelentősebbnek tartott alkotásában, a Krisztus-oratórium-ban, a Háromkirályok indulójában is. Amikor ezért bizonyos kritikusaiktól fejmosást kap, így replikázik: „Ha a németalföldi Rubens holland fapapucsban ábrázolta a háromkirályokat, nekem is van jogom 'odafesteni' a nagybajuszú magyar huszárt!” Itt említjük meg, hogy mélyen hívő katolikus mivolta ellenére, ill. amellett gyakran használ föl protestáns korál-elemeket (Via crucis, Ad nos ad salutarem undam stb.), így lényegében egyik első hírharsonása lesz a XX.században majdan kibontakozó ökümenikus gondolatnak.

3. Alapításaival (jelesül a budapesti Zeneakadémia, amelynek első elnöke, zongora-professzora is volt, a Pest-Budai Hangász Egylet, azaz a mai Bartók Béla Zenekonzervatórium jogelőde), magyar zeneszerzők (Mosonyi Mihály), előadóművészek támogatásával (Reményi Ede, Thomán István – utóbbi majd a századfordulón többek közt Dohnányi Ernő és Bartók Béla zongoratanára lesz a Zeneakadémián) hathatósan szolgálta hazája kulturális gyarapodását. De nem csupán a művészetek terén jótékonykodott. 1838-ban, egy itáliai koncertsorozatán értesül arról, hogy Pestet szinte teljesen elpusztította az árvíz. Szerepléseket, szerződéseket egyoldalúan lemondva Bécsbe utazik, ahol t í z hangversenyt ad, amelynek teljes bevételét a pesti árvízkárosultaknak juttatja el. Ekkoriban ezt írja: „...ó, én távoli vad hazám, ismeretlen barátaim, széles, népes családom! Fájdalomkiáltásod szó-lított vissza hozzátok, – énem legbelsejét telibe találva. Szégyenkezve hajtom le fejemet afe-llett, hogy oly soká megfeledkeztem rólatok...” Ennek kapcsán köszönti őt Vörösmarty Mihály bevezetőnkben is idézett hatalmas, Liszt Ferenchez című ódájával, amelyet majd 1936-ban, Liszt halálának 50. évfordulójára Kodály Zoltán dolgoz föl vegyeskarra. (Hasonló támogatást nyújt a szegedi árvíz károsultjainak is.) A budapesti Szent István bazilika és a pécsi őtemető kápolna építésének költségeihez jelentős összeggel járul hozzá.

4. Ellentétben a külfölddel Magyarországon nem csak a fővárosban, hanem kisebb településeken is szívesen lépett közönség elé. (Pl. Sopron, Kismarton, Győr, Esztergom, Székesfehérvár, Kalocsa /erre még visszatérünk/, Szekszárd, Pécs /majd erre is kité-rünk/, Temesvár, Marosvásárhely, Kolozsvár, Arad stb.)

Közbevetőleg jegyezzük meg, hogy a zeneszerző Liszt felülmúlhatatlan zongorista képességei mellett neves karmester és zeneíró is volt. (Ez utóbbi kifejezés a muzsikáról mint művészetről, tudományágról írt tanulmányait, kritikáit, könyveit takarja.) Oroszlánrésze volt a sokáig agyonhallgatott nagy lipcsei barokk mester, Johann Sebastian Bach életművének föltámasztásában, népszerűsítésében, ugyanígy az egyházzenei gyakorlat-ban sajnálatosan perifériára szorított középkori gregoriánnum újjáélesztésében. Óriási munkát végez a meglehetősen elvilágiasodott katolikus egyházi zene megújítása terén is. Ebben hatékony szövetségese lesz a művészetpártoló, zenerajongó és -értő IX.Pius pápa is, aki őt „kedves Palestrinájaként” aposztrofálta.

Mintegy 400-ra tehető zongoranövendékeinek a száma, akiket 1829 és 1886 között taní-tott. Közülük számosan nemzetközi rangú előadóművészek lettek. Mint utólag kiderült, ha egyszer Liszt „fantáziát látott” egy-egy növendékében, azt díjmentesen tanította.

(folytatás a következő számban)

“Örüljete az Úrban mindenkor!” (Fil 4,4)

E két szép Pünkösdi ének egész évben aktuális!

Ó, jöjj, élő Lélek

1. Ó, jöjj, é - lő Lé - lek, hadd tá - mad - jon é - let! Sok

2. holt e - levenen áll - jon: az Úr se - re - ge - i ók. Már

3. so - ra - kozik is a tá - bor a Se - re - gek U - ra e - lőt.

* * *

Szentlélek Isten, jöjj szívünkbe

1-3. Szentlélek Is - ten, jöjj szívünkbe, igen ó - haj - tunk!

1. 2. Szentlélek Is - ten, jöjj szívünkbe, igen ó - haj - tunk! 1. Jöjj, 2. Jöjj,

3. tunk. Fine 1. Gyá - moí - tó, jöjj, 2. ó - gi E - ró, jöjj,

Vi - gasz - ta - ló, Jöjj, meny - nye - i Társ, Hogy a
Lel - ke - sí - tő, Jöjj, szent, tiszta Láng: Tú - zel

bús ár - va - ság - ból kí - válts!
fog - jon e fá - sult vi - lág!

D.C. al Fine

Kiscserkészek táborozásához jó témát nyújt az erdő és annak lakói. Talán még a sátraikban is tiszteletüket teszi néhány. Gryllus Vilmos dalait énekelve talán a félénkebbek is megtűrik a hivatlan látogatókat. Azért sünit nem kívánok derékaljnak.

Ria

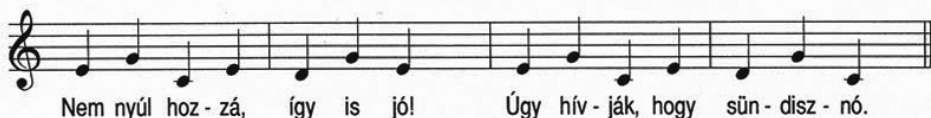
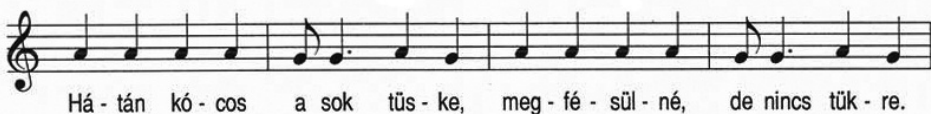
Pókcsalád

2. - Háló mélyén pókcsalád,
mért fogsz apró muslincát?
- Több a negyven, mint az egy,
a sok kicsi sokra megy!

* * *

Szúrós gombóc

„Lábam előtt mécses a te igéd...” (Zsolt 119,105)

Ichthys Közgyűlés – 2012. március 2-4. Balatonfüred

A Közgyűlésen a következő városokból képviseltették magukat a csapatok mintegy 35 fő: Dunavarsány, Monor, Debrecen, Gomba, Jármi, Budapest

I.) A Közgyűlés zászlófelvonással, nyitó áhítattal kezdődik.

II.) Az elnöki beszámolóban buzdítás hangzik el a krisztusi hit jegyében történő cserkészkedésre, amely a legfontosabb mandátuma közösségünknek. Ezt egy egyszerű gyermeki ima így fejezi ki: *„Segíts drága Jézus, hogy követőd legyek / Mit Te kívánsz tőlem olyat mondjak, tegyek / Áldd meg testvéreimet, édesapát, anyát / Hű követőd legyen mind az egész család.”* Az elnök kitér továbbá a múlt év programjaira és a jövő év terveire szintén hangsúlyozva, hogy akár a fenntarthatóságról van szó, akár hazaszeretetről, akár a vízi cserkészlet nagy terveiről, mindennek csak annyiban van értelme, amennyiben az Krisztusba vetett hitet, az egymás iránti szeretetet és a magyar haza iránti felelős elkötelezettséget szolgálja. Az elnök beszámol a gyakorlatban már előkészület alatt lévő két nagy évfordulóról, a Magyar Cserkészszövetség 100 éves évfordulójáról 2012-ben és a Vági tutajtúra 100 éves évfordulójáról 2013-ban. Javasolja, hogy az Ichthys Közösség a kettőt kombinálva, lehetőség szerint 2012-ben a tutajtúra Bajától Titelig tartó folytatásával ünnepeljék meg.

A főtítkárnak elmondja, hogy sajnos erős ellenszélben kell végrehajtani a cserkészletet, amely igazi támogatókra nem csak intézményesen nem talál, hanem a közszellem is és a relativizálódott értékrend is ellenünk dolgozik.

III.) A csapatok képviselői beszámolnak az elmúlt év programjairól, amelyek Révfülöpön, Balaton egyéb területein, Erdélyben, a Duna egyes szakaszain, Dunavarsányban, Jármiában, Gombán, a Pilisben és a Zemplénben történtek. A Jóistennek adunk hálát, hogy volt erő és szándék a programok megtartására és hogy balesetmentesen épülésünkre szolgáltak. A programok sorából kiemelkedett az a két országos rendezvény, amely a fenntartható életforma és a vízcserkészlet elmélyítését szolgálja Dunavarsányban a Jószágportán és a Vízitelepen.

IV.) A szombati nap két csapatban portyával, túrázással zajlott egyrészt a Balaton felvidéken, másrészt pedig Eplényben és környékén.

V.) A Közgyűlés meghatározta a legfontosabb tevékenységeket 2012-ben:

- Rovásírás fejlesztés
- Ichthusz újság online-ra való áttérése
- Kiscserkész tábor Gombán
- Építőtábor továbbra is a Jószágportán és a Vízitelepen
- Centenárium vízitúra Bajától Titelig
- Berekfürdői Vezetői Fórum október 12-14
- Adventi Cserkésznapok Jármiában, ha nem jön össze Dunavarsányban
- Lehetőség szerint sí-tábor Mátraszentistvánon

V.) A Közgyűlés vasárnap Balatonkenesén a református istentiszteleten való részvétellel zárult.

k.m.f.

Csobotyó Katalin sk.
jegyzőkönyvvezető

Dr. Bóna Zoltán sk.
elnök

Centenárium Vízitúra

*„Ujjongjatok az Úr előtt az egész földön!
Szolgáljatok az Úrnak örömmel, vigadozva járuljatok színe elé!
Tudjátok meg, hogy az Úr az Isten! Ő alkotott minket, az övéi vagyunk:
az ő népe és legelőjének nyája.” (Zsoltár, 100, 1-3.)*

A fenti bibliai mottóval

Sugovicától a Tisztáig

címmel

Centenárium Dunai Vízitúrára

*hív minden érdeklődő cserkészt a Magyar Cserkészszövetség Ichthüis Községe
2012. augusztus 5-12 között.*

Mint ismeretes a Magyar Cserkészszövetség 2012. december 28-án ünnepli megalakulásának 100 éves évfordulóját. A vízicserkészettel kedvelők között az is köztudott, hogy 1913. nyarán került megrendezésre a Szövetség első víziprogramja, egy Vági tutajtúra formájában, amely Komáromban ért véget. A 90 éves évfordulót méltóképpen ünnepelte Szövetségünk, amikor is a 90. zsoltárból vett bibliai mottóval és mintegy 90 résztvevővel folytatta a túrát a Vágtól a Sugovicáig, tehát Komáromtól Bajáig.

Közel egy évtized elteltével az a terv került megfogalmazásra Községünkben, hogy a száz éves évfordulót a túra folytatásával ünnepeljük. Az emléktúra mindkét jeles eseményre, tehát a Szövetség megalapítására és az első nagy vízirendezvényre egyaránt vonatkozik. A 2012-es év mellett a döntés gyakorlati érvek mentén született. A program fővédnökéül Szászfalvi László államtitkárt kértük fel. Minden érdeklődő cserkészt, aki a Magyar Cserkészszövetség vagy annak testvérszövetségében igazolt nagy szeretettel várjuk e túrára az alábbi feltételek, illetve kiírás szerint:

A túra ideje: 2012. augusztus 5-12.

A túra útvonalat: Baja-Titel

A túrán résztvevő hajók: őrsi, kielboat, kajak, kenu

A túrán résztvevők alsó korhatára: 14 év, ha vezetővel jön; 16 év ha önállóan jön

A túrán való részvétel feltétele: cserkészigazolvány, orvosi igazolás, úszásvizsga

A túra törzse: az I. sz. BKIE és a 724. sz. Kossuth Lajos Cserkészcsapat víziraja

A túra parancsnoka: Dr. Bóna Zoltán cst.

A túra költsége: 35.000 Ft, amely teljes ellátást, a táborhelyek biztosítását, a szükséges adminisztrációt, gh-s szolgálatot, térképet, velemjárót, szükség sze-

rinti kíséretet, zászlókat, 1 db túrapólót, 1 db felvarrót tartalmaz. A vízi járművek szárazföldi szállításáról a résztvevők önállóan gondoskodnak.

A túrát rajokban szervezzük, a résztvevők kívánsága és a részvétel adta lehetőség szerint. A túra orvosi és lelkipásztori szolgálatának ellátásairól a jelentkezés függvényében gondoskodunk.

A túra tervezett állomásai:

augusztus 5. du. Baja – Mohács,

6. Mohács – Almás,

7. Almás – Vukovár,

8. Vukovár – Újlak,

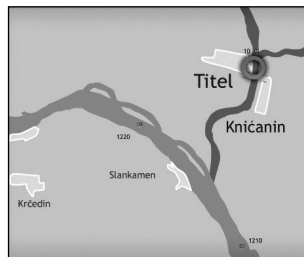
9. Újlak – Újvidék,

11. Újvidék – Titel,

12. du hazautazás.

A túráról érdeklődni, arra jelentkezni 2012. június 15-ig dr. Csobolyó Eszter st-nél a következő elérhetőségeken lehet: drcsobolyoeszter@gmail.com, 06/30-287-0283, 2336 Dunavarsány, Határ út 11.

Dr. Bóna Zoltán cst.

A Magyar Cserkészszövetség ICHTHÜSZ Közösségének folyóirata (ISSN 1219-6479)

Kiadja az Evangéliumi ICHTHYS Cserkész Alapítvány, www.ichthyscserkesz.hu

2336 Dunavarsány, Kolozsvári u. 7. KDB 13597539 12302010 00031878

Felelős kiadó: Nagy László. **Szerkeszti:** a szerkesztő bizottság

A Bizottság elnöke: Dr. Bóna Zoltán. **Főszerkesztő:** Tóth Gergely

A bizottság tagjai, a rovatvezetők:

1. A Mester itt van és hív téged (Jn 11,28) – Igemagyarázat
2. Állíts magadnak jelzőoszlopokat (Jer 30,21) – Visszaemlékezések Bóna Zoltán
3. A kisgyermek pedig növekedett, és erősödött lélekben (Lk 1,80) – Módszertan Szőlősi György
4. Egymás terhét hordozzátok... (Gal 6,2) – Csapatélet Somogyi Dezső András
5. Örüljetek az Úrban mindenkor! (Fil 4,4) – Ének-Játék-Humor Botos Mária
6. Lábam előtt mécses a te igéd... (Zsolt 119,105) – Hivatalos rész Nagy László

A lap megrendelhető Közösségünk címen: 2336, Dunavarsány, Kolozsvári u. 7. T.: 06-30 637-8170

e-mail: penzugy@meot.hu • www.ichthyscserkesz.hu